

AGORA

Projekti. Nro: 2022-1-FR01-KA220-ADU-000086999

Moduuli 5

**Resurssit yhteisömatkailun,
tulevaisuuteen suuntautuneiden
oppimiskeskusten ja
Aineistotietokannan kehittämiseksi**

CCINin kehittämä

Co-funded by
the European Union

AGORA

Sisällys

OPPIMISTAVOITTEET	3
MODUULI PÄHKINÄNKUORESSA	5
Luku 5.1: Yhteisöperustaisen matkailun luominen: paikallisyhteisöjen ja matkailijoiden aktiivinen rooli kestävässä matkailussa ja tulevaisuuteen suuntautuvissa keskuksissa	7
Luku 5.2: Yhteisten politiikkojen luominen yhteisömatkailun ja siihen liittyvien eurooppalaisten politiikkojen kehittämiseksi?	16
Luku 5.3: Yhteiset käytännöt yhdistyksissä ja mikroyrityksissä: maatalous- ja viiniala.	19
SANASTO	26
MIELENRUOKAA	28
HARJOITUKSET	29
VIITELUETTELO	30

OPPIMISTAVOITTEET

Kun olet suorittanut moduulin:

Tieto

- Tunnistat yhteisöpohjaisen matkailun luomisen merkityksen.
- Tunnistat yhteisön ainutlaatuiset kulttuuriset, luonnolliset ja historialliset voimavarat, jotka voivat houkutella matkailijoita.
- Ymmärrät paikallista kulttuuria, tapoja, perinteitä ja perintöä sekä oaat sisällyttää kulttuurielementtejä matkailutuotteisiin ja -kokemuksiin kulttuurista autenttisuutta kunnioittaen ja säilyttäen..
- Moduulin suoritettuasi Saat tietoa kestävän matkailun periaatteista ja käytännöistä, mukaan lukien ympäristönsuojelu, sosiokulttuurinen säilyttäminen, taloudellinen elinkelpoisuus ja kyky toteuttaa kestäviä aloitteita, joilla minimoidaan kielteiset vaikutukset ja maksimoidaan yhteisön saama hyöty.

Taidot

- Osaa ottaa henkilöt, joilla on yhteisiä etuja ja vuorovaikutusta, mukaan yhteisömatkailun kehittämiseen ja päätöksentekoprosessiin varmistaen heidän osallistumisensa ja tukensa.
- Pystyt järjestämään kokouksia, työpajoja tai kyselyitä kerätäksesi matkailun kehittämiseen liittyviä ideoita ja kokemuksia useiden yhteisöjen jäseniltä.
- Voit sitoutua ja tehdä yhteistyötä erilaisten sidosryhmien kanssa (mukaan lukien asukkaat ja yritykset, valtion virastot ja

kansalaisjärjestöt sekä matkailijat). Tavoitteena on varmistaa osallistava päätöksenteko ja yhteisöjen osallistuminen matkailun kehittämiseen.

Osaaminen

- Pystyt antamaan matkailijoille mahdollisuuden osallistua ja tuntea olevansa osa matkailukokemusta, jonka tavoitteena on luoda tunne heidän ja muun maailman välisestä yhteydestä.
- Osallistut aktiivisesti matkailutoiminnan kautta vierailukohteen kunnostamiseen ja hyvinvointiin.
- Osoitat osaavasi markkinointitekniikoita, brändistrategioita ja edistämistoimia, joilla lisätään tietoisuutta matkakohdeesta, houkutellaan kävijöitä ja luodaan kysyntää yhteisön matkailutuotteille ja -kokemuksille..

Kesto

Tämä moduuli edellyttää noin 20 tunnin sitoutumista valmistelu- ja käytännön vaiheisiin, mukaan lukien opetusaika ja kenttätoiminta, kuten työpajat, kyselyt ja kokoukset.

MODUULI PÄHKINÄNKUORESSA

Nykypäivän nopeasti muuttuvalla matkailualalla painotetaan yhä enemmän uudistavaa matkailua, jolla pyritään muuttamaan tapaa, jolla matkailijat kokevat ja ovat vuorovaikutuksessa kohteiden kanssa. Moduuli 5 on keskeinen osa Agora-hanketta, joka on omistettu tällaisen matkailun konkreettiselle kehittämiselle. Tämän moduulin tavoitteena on perustaa innovatiivisia oppimiskeskustoja ja luoda vankka tietokanta resursseista kestävän matkailun aloitteiden tukemiseksi. Keskittymällä näihin alueisiin hanke pyrkii lisäämään matkailun taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä hyötyjä paikallisyhteisöille ja varmistamaan matkailun kehittämisen, jonka tulisi olla osallistavaa, joustavaa ja hyödyllistä kaikille mukana oleville sidosryhmille.

Laajassa tutkimuksessa on tunnistettu ja analysoitu parhaita käytäntöjä matkakohteiden ja paikallisten tuottajien myynninedistämiseksi Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella. Innovatiiviset oppimiskeskukset toimivat tietämyksen vaihdon ja taitojen kehittämisen keskuksina ja edistävät matkailualan sidosryhmien välistä yhteistyötä. Nämä keskukset tarjoavat arvokkaita tilaisuuksia jakaa resursseja ja koulutusta, tukea yhteisöpohjaisten matkailualoitteiden täytäntöönpanoa ja varmistaa, että matkailukäytännöt ovat sekä kestäviä että osallistavia.

Lisäksi kehitetään kattava resurssitietokanta, joka tarjoaa sidosryhmille olennaista tietoa ja välineitä. Tämä tietokanta helpottaa parhaiden käytäntöjen, innovatiivisten lähestymistapojen ja käytännön vinkkien

AGORA

jakamista, mikä antaa osallistujille mahdollisuuden arvioida regeneratiivisen matkailun yhdistettyjen kokemusten etuja ja haasteita.

Kaiken kaikkiaan tämän moduulin tavoitteena on antaa osallistujille perusteellinen käsitys siitä, miten kehittää ja ylläpitää yhteisömatkailualoitteita edistämällä pitkän aikavälin myönteisiä vaikutuksia sekä matkailijoille että paikallisyhteisöille seuraavien yksiköiden kautta:

- **Yhteisöperustaisen matkailun luominen: paikallisyhteisöjen ja matkailijoiden aktiivinen rooli kestävässä matkailussa ja tulevaisuuteen suuntautuvissa oppimiskeskuksissa.**

Paikallisyhteisöt saavat kaikki työkalut, joita ne tarvitsevat kestävästi kehittyneen matkailun toteuttamiseen, kulttuuriperinnön säilyttämiseen ja asukkaiden voimaannuttamiseen. Samalla matkailijat saavat tietoa, jonka avulla he voivat integroitua ja osallistua kulttuuriin, perinteisiin ja yhteisöihin, joita he kohtaavat matkailukokemustensa aikana.

- **Miten luodaan yhteisiä toimintalinjoja yhteisömatkailun kehittämiseksi ja olemassa olevia eurooppalaisia toimintalinjoja tällä alalla?**

Oppilaat saavat tietoa siitä, miten tärkeää on kehittää yhteisiä toimintalinjoja ja periaatteita CBT:n sääntelemiseksi. Niiden tavoitteena olisi oltava kestävyys, vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja hyötyjen tasapuolisen jakautumisen varmistaminen yhteisössä.

- **Yhdistykset ja mikroyritykset: maatalous- ja viiniala.**

AGORA

Tässä luvussa analysoidaan kattavasti kahta konkreettista esimerkkiä kestävästä toiminnoista, joita erityisesti matkailualalla toimivat paikalliset yritykset toteuttavat.

5.1 Yhteisöperustaisen matkailun luominen: paikallisyhteisöjen ja matkailijoiden aktiivinen rooli kestävässä matkailussa ja tulevaisuuteen suuntautuvissa oppimiskeskuksissa.

Yhteisömatkailu, joka tunnetaan myös nimellä yhteisöpohjainen matkailu (CBT), viittaa paikallisten yhteisöjen omistamiin, hallinnoimiin ja ylläpitämiin matkailualoitteisiin, joiden tavoitteena on edistää kestävää kehitystä, säilyttää kulttuuriperintö ja voimaannuttaa asukkaita. Yhteisömatkailussa vierailijoilla on mahdollisuus osallistua paikalliseen kulttuuriin, perinteisiin ja ihmisiin aidolla ja mukaansatempaavalla tavalla, usein kotimajoitusten, kulttuuriesitysten, opastettujen kierrosten ja yhteisön toimintaan osallistumisen kautta.

- Miksi on tärkeää luoda yhteisöpohjaista matkailua?

Yhteisölähtöinen matkailu on tärkeää, koska se **antaa paikallisyhteisöille mahdollisuuden suunnitella ja kehittää paikallista matkailua yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa keskenään.**

AGORA

Tämäntyyppisen matkailun tavoitteena on ottaa mukaan samalla alueella asuvat yksilöryhmät, joilla on yhteisiä etuja ja vuorovaikutusta, matkailukokemusten yhteiseen suunnitteluun, joka kattaa kaikki vaiheet suunnittelusta aktiiviseen osallistumiseen. Yhteisölähtöisellä matkailulla pyritään samalla **tukemaan yhteisöjä**, joiden päätavoitteena on **parantaa alueen kehitystä ja paikallisten elämänlaatua**.

Kun paikalliset yhteisöt osallistuvat matkailualaan, yhteisöpohjainen matkailu (CBT) antaa heille mahdollisuuden omistaa resurssinsa ja kulttuurinsa. Tämä vaikutusmahdollisuuksien lisääminen voi johtaa taloudelliseen kehitykseen, kun paikalliset saavat enemmän valtaa matkailutuloista ja ovat vähemmän riippuvaisia ulkoisista tulonlähteistä.

CBT edistää **myös matkailijoiden ja asukkaiden välistä vuorovaikutusta ja vaihtoa**, mikä edistää kulttuurien välistä ymmärrystä ja arvostusta.

Lähentymällä paikallisia yhteisöjä matkailijat voivat siten saada tietoa erilaisista elämäntavoista, arvoista ja näkökulmista, mikä edistää suvaitsevaisuutta ja kulttuurisen monimuotoisuuden kunnioittamista.

Toinen tärkeä seikka on, että CBT voi **luoda kaupallista ja sosiaalista arvoa tietyille kohteille**, paikallisille yrityksille ja asukkaille.

Samalla se **tarjoaa rikkaita, mukaansatempaavia kulttuurikokemuksia**, jotka voivat lisätä matkailijoiden osallistumista vieraillessaan eri yhteisöissä. Yhtä tärkeää on se, että kestävät CBT-lähestymistavat voivat **parantaa yhteisöjen paikallista talouskehitystä (LED)** vähentämällä matkailualan taloudellisia vuotoja. Matkakohteiden hallinnoijat ja matkailuyritykset pyrkivät tässä

AGORA

yhteydessä noudattamaan kestäviä matkailukäytäntöjä ja käyttämään strategisesti paikallisia resursseja maksimoidakseen taloutensa yhteydet. Lisäksi jakamalla matkailuhyödyt tasaisemmin yhteisöjen kesken ja kannustamalla matkailijoita vierailemaan syrjäisissä kohteissa CBT voi auttaa **lieventämään liikamatkailun kielteisiä vaikutuksia suosituissa kohteissa** ja vähentämään ylikuormitettuihin turistikohteisiin kohdistuvaa painetta.

Tämän moduulin tarkoituksena on siksi hahmotella teoreettinen malli, jossa hahmotellaan selkeästi liiketoimintamalli kestävien CBT-strategioiden toteuttamiseksi. Nämä strategiat voivat viime kädessä luoda **mahdollisuuksia matkailuyritysten talouskasvuun** ja lisätä **tiettyjen alueiden kilpailukykyä** samalla kun suojellaan ympäristöä ja parannetaan niiden kantokykyä.

- Mitkä ovat CBT:n edut matkailijoille?

Yhteisöllinen matkailu tarjoaa matkailijoille usein mahdollisuuden **olla mielekkäällä tavalla tekemisissä paikallisten yhteisöjen kanssa**. CBT:n ansiosta matkailijoilla on mahdollisuus **nauttia aitoista kokemuksista, jotka paikalliset ovat suunnitelleet** heijastamaan jokapäiväistä elämäänsä.

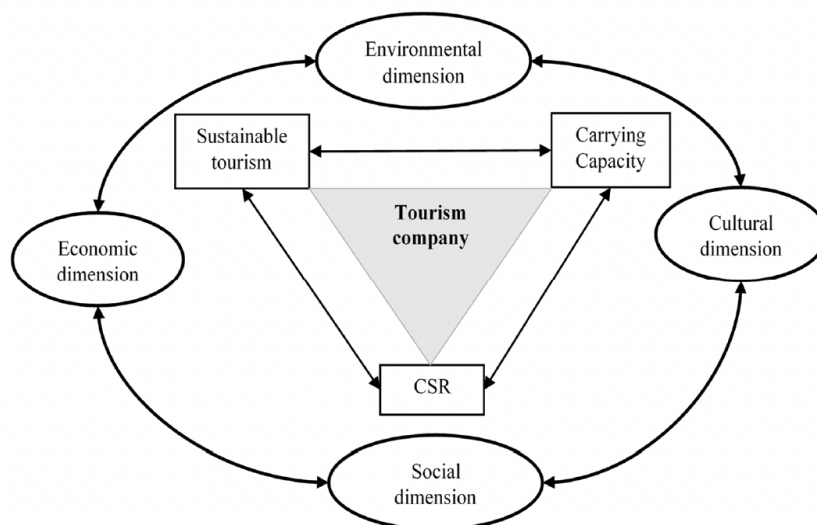
Näissä tilaisuuksissa matkailijat voivat esimerkiksi osallistua omakohtaisesti paikallisiin aktiviteetteihin, kuten aterioden

jakamiseen perheiden kanssa, paikallisilta käsityöläisiltä oppimiseen, merkityksellisten yhteyksien luomiseen ja kulttuurien väliseen vaihtoon, majoittumiseen paikallisessa omistuksessa olevissa majoituspaikoissa tai paikallisesti valmistettujen tuotteiden ostamiseen. Tämä tarkoittaa sitä, että yhteisöllinen matkailu tarjoaa matkailijoille myös **mahdollisuuden yhdistää erilaisia matkailukokemuksia samalla alueella** (jolloin niihin sisältyy samanaikaisesti sosiaalisia, taloudellisia, ympäristöön liittyviä ja kulttuurisia ulottuvuuksia).

Kaikki tämä voi johtaa useisiin myönteisiin vaikutuksiin, jotka heijastuvat useilla rintamilla: **parantavat matkakokemuksen aitous** vierailijoille ja **tarjoavat taloudellista hyötyä** yhteisölle samalla kun luodaan **myönteinen vaikutus ympäristöön**.

AGORA

- Miten yhteisöpohjainen matkailu on kestävä? Miten se edistää ympäristön auttamista?

Monet matkailijat ovat yhä huolestuneempia matkojensa ympäristö- ja sosiaalisista vaikutuksista. CBT osoittautuu tässä suhteessa erityisen lupaavaksi, koska sen aloitteisiin sisältyy tyypillisesti kestäviä käytäntöjä, kuten **luonnonvarojen säästäminen**, paikallisten talouksien tukeminen ja **kielteisten ympäristövaikutusten minimointi**. Valitsemalla tämäntyyppisen matkailun kävijät voivat tietoisesti harjoittaa matkustustyyliä, joka tukee heidän ihanteitaan ja saa heidät samalla tuntemaan olevansa täysin tietoisia ja ylpeitä teoistaan ja tukee vastuullisen matkailun aloitteita.

Kuten aiemmin perusteltiin, CBT: n edut ovat todellakin lukuisia ja vaikuttavat useilla rintamilla. Sen panos vaikuttaa siten positiiviseen kestäväan kehitykseen, vaikutusmahdollisuuksiin ja paikallisyhteisöjen hyvinvointiin ja tarjoaa samalla rikastuttavia kokemuksia matkailijoille.

- Tulevaisuuteen suuntautuvat keskukset: mitä ne ovat ja miten ne luodaan?

Tulevaisuuteen suuntautuvat oppimiskokemukset ovat yhteisöjä (sekä voittoa tavoittelemattomia että voittoa tavoittelemattomia), joiden koulutuksellisia tavoitteina on **tarjota käytännön kokemuksia hankkeen kohderyhmille**. Nämä voivat olla paikallisten tuottajien yhdistyksiä / mikroyrityksiä, yhteisön edustajia tai aikuisia, jotka haluavat osallistua opetus- ja oppimisprosessiin.

Tulevaisuuteen suuntautuvien yhteisöpohjaisen matkailun keskusten luominen edellyttää lähestymistavan räätälöintiä matkailualan ja paikallisyhteisöjen erityistarpeisiin, mahdollisuuksiin ja haasteisiin.

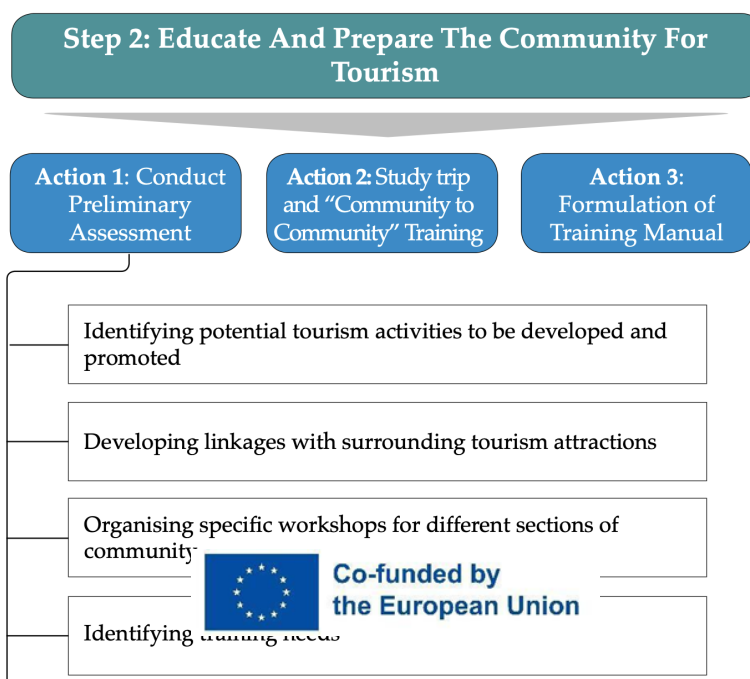

Ensinnäkin tässä yhteydessä on olennaisen tärkeää, että käytettävissä on **pätevää ja kokenutta henkilöstöä** , joka tuntee matkailumarkkinoiden dynamiikan, jotta voidaan kouluttaa **paikallisyhteisöjen työntekijöitä**. Tässä yhteydessä on myöhemmin tarpeen tunnistaa ja analysoida (paikan ja kontekstin mukaisesti) alueen mielenkiintoisia näkökohtia sekä CBT: n että vierailijoiden näkökulmasta.

Tämän vuoksi tulevaisuuteen suuntautuvien keskusten olisi pyrittävä käyttämään kaikkia keinoja käytännön ja erityiskurssien antamiseksi paikallisyhteisöjen työntekijöille, jotta heitä voidaan kouluttaa suunnittelemaan ja ehdottamaan itse ympäristöönsä sopivia toimintoja. Todella tärkeä seikka tässä suhteessa on, että kehitetyt **toiminnot olisi suunniteltava erityisesti vierailijoille, jotta heillä olisi aktiivinen rooli kokemuksessaan**.

Lopuksi on olennaisen tärkeää, että ehdotetut toiminnot pysyvät **mahdollisimman autenttisina**, koska lopullisena tavoitteena on saada matkailijat elämään totuudenmukainen ja mukaansatempaava kokemus määränpäässään.

Merkityksellinen kohta tämän orastavan sektorin kehittämisessä on tunnistaa ja kehittää yhteyksiä kohdealueeseen liittyviin matkailukohteisiin.

Kun yhteisö päättää omaksua tällaisen matkailun, siihen kuuluvien henkilöiden kouluttaminen ja erityisesti valmistaminen on erityisen tärkeää. Ennen minkäänlaisen matkailun, fyysisen kehityksen tai toiminnan rakentamista paikallisyhteisölle olisi siksi tiedotettava ja koulutettava tämän alan monista puolista. Koulutusprosessin pitäisi kestää kauemmin suhteellisen syrjäisessä yhteiskunnassa, jossa on alhainen koulutustaso.

- Kuinka kouluttaa paikallisyhteisöjä yhteisöpohjaisesta matkailusta?

> Järjestä alustavia työpajoja

CBT: n kehittämisen alkuvaiheessa on olennaista suorittaa joukko alustavia työpajoja.

Alustavien työpajojen tavoitteena on tuoda yhteen koko yhteisö **keskustelemaan ja tunnistamaan paikan resurssit ja aktiviteetit, jotka vetoavat matkailijoihin.** Ensinnäkin työpajojen olisi oltava aivoriihiä, jotta ne tarjoaisivat kaikille mahdollisuuden tehdä ehdotuksia ja toiseksi työpajassa arvioitaisiin ja asetettaisiin ehdotettuja toimia paremmuusjärjestykseen.

Kun on tunnistettu mahdolliset matkailuresurssit / aktiviteetit kohteessa ja ympäröivillä alueilla, on tärkeää **määrittää yhteisön eri osien rooli.** Paikallisia nuoria voitaisiin esimerkiksi kouluttaa oppaiksi ja kulttuuriesiintyjiksi. On myös tärkeää, että työpajassa tunnistetaan paitsi ne, jotka voivat olla mukana esimerkiksi käsityön tuotannossa, myös henkilöt, joilla on markkinointi- ja johtamistaidot käsityökeskuksen pyörittämiseen.

Näiden työpajojen aikana yhteisön tulisi myös pyrkiä tunnistamaan **tiedoissa ja taidoissa olevat puutteet.** Tämän jälkeen tämä tietoisuus tarjoaa perustan **edistyneiden työpajojen aikana** täytettävien koulutustarpeiden tunnistamiselle.

Heti kun yhteisö on tyytyväinen matkailun kysynnän ja tarjonnan käsitteeseen (kuten alustavissa työpajoissa opittiin), se on valmis antamaan **jäsennellympää altistumista ja koulutusta.** Pääasiassa jatkokoulutus olisi toteutettava moduuleina, jotka kattavat muun muassa seuraavat näkökohdat:

AGORA

- **Tulkkaus ja viestintä (vieraiden kielten taito)**
- **Markkinointistrategiat**
- **Vierailijoiden hallinta**
- **Palvelutaidot**
- **Digitaaliset taidot**

> Koulutuskäsikirjan laatiminen

Sen varmistamiseksi, että koulutus suoritetaan järjestelmällisesti ja johdonmukaisesti, on tarpeen laatia virallinen koulutuskäsikirja. Tämä vaihe on välttämätön CBT-hankkeiden kestävyuden varmistamiseksi **henkilöresurssien kehittämisen** näkökulmasta. Käsikirja sisältää koulutusmoduulien dokumentoinnin ja ohjeet parhaista käytännöistä yhteisön sitoutumiseen, kestävään matkailun kehittämiseen ja tehokkaaseen resurssienhallintaan, ja se toimii kattavana oppaana. Näin varmistetaan, että vaikka johtoryhmä ja kouluttajat vaihtuisivat tulevaisuudessa, koulutusrakenne ja -järjestelmä säilyvät ennallaan.

5.2 Miten luodaan yhteisiä toimintalinjoja yhteisömatkailun ja siihen liittyvien EU:n toimintalinjojen kehittämiseksi?

Kaikista edellä mainituista syistä on tärkeää kehittää yhteisöllistä matkailua kokonaisvaltaisesti ja tietoisesti. Tätä varten on korostettava, että CBT:tä olisi säänneltävä hyvin yhteisillä linjauksilla.

Yhteisöpohjaisen matkailun yhteisillä toimintalinjoilla ja periaatteilla pyritään varmistamaan kestävyys, vaikutusmahdollisuudet ja hyötyjen tasapuolinen jakautuminen yhteisössä. Näiden yhteisöpohjaisen matkailun kehittämistä koskevien toimintalinjojen luomiseksi voisi olla hyödyllistä **luoda yksilöiden ja paikallisten tuottajien yhdistyksiä**, joilla on yhteisiä etuja ja vuorovaikutusta. Näiden yhdistysten tärkeänä edellytyksenä on olla avoimia osallistujille (kuten paikallisille tuottajille), joilla on aito kiinnostus **parantaa matkailun vaurautta alueellaan**.

AGORA

Tällaiset aloitteet voisivat olla menettely, jolla **autetaan mikroyrityksiä**, jotka toimivat vähemmän tunnetuilla aloilla tai jotka toimivat alueilla, joilla ei ole kovin paljon vierailuja. Toimintalinjojen olisi asetettava etusijalle **paikallisen kulttuurin**, perinteiden ja perinnön säilyttäminen ja juhlistaminen. Tähän sisältyy paikallisten tapojen, kielten ja kulttuurikäytäntöjen kunnioittamisen edistäminen matkailijoiden keskuudessa.

Lisäksi linjauksissa olisi keskityttävä **luonnonvarojen suojeluun ja kestäväan käyttöön yhteisön alueella**. Tähän sisältyy ympäristöystävällisten käytäntöjen edistäminen, matkailutoiminnan kielteisten ympäristövaikutusten minimointi ja suojelutoimien tukeminen.

On myös tärkeää, että toimintalinjalla edistetään **matkailijoiden vastuullista käyttäytymistä**, mukaan lukien paikallisten tapojen kunnioittaminen, ympäristövaikutusten minimointi ja paikallisen talouden myönteinen vaikuttaminen.

- CBT:tä koskevat kansalliset ja eurooppalaiset toimintalinjat

Kansalliset hallitukset voisivat yhdessä yksityisen sektorin kanssa **osoittaa resursseja LED- ja CBT-aloitteisiin liiketoiminnan käynnistämiseksi matkailukohteissa**, mikä lopulta luo työpaikkoja ja talouskasvua (Nel & Binns, 2002; Sara, 1993:139). LED on alueelliseen, kestäväan matkailuun perustuva lähestymistapa. Siinä keskitytään sosiaalisten ja taloudellisten mahdollisuuksien luomiseen paikallisyhteisöille ja yrityksille.

CBT-hankkeiden onnistuminen riippuu olennaisesti johtajuudesta ja organisaatiosta. Valtion virastot tai kansalaisjärjestöt toimivat usein

AGORA

hankkeiden alullepanijoina, mutta tällaisten hankkeiden pitkän aikavälin elinkelpoisuus riippuu paikallisyhteisön omistajuuden tunteesta ja sitoutumisesta. Keskeistä yhteisön jatkuvalle tuelle on vahvan johtajan läsnäolo, joka herättää kunnioitusta.

Tässä on joitain jo **olemassa olevia kestäväään** matkailuun ja yhteisön kehittämiseen liittyviä eurooppalaisia toimintalinjoja sekä niiden nimet ja arvioidut päivämäärät:

1. **Eurooppalainen peruskirja kestävästä matkailusta suojelualueilla** (vuodesta 1996): Tässä EUROPARC-liiton laatimassa peruskirjassa annetaan suuntaviivoja kestävä matkailun kehittämiselle suojelualueilla kaikkialla Euroopassa. Siinä korostetaan yhteisön osallistumista, luonnon- ja kulttuuriperinnön säilyttämistä sekä kestävä taloudellista kehitystä.
2. **Euroopan neuvoston kulttuurireitit** (vuodesta 1987): Euroopan neuvoston käynnistämä Kulttuurireitit-ohjelma pyrkii edistämään kulttuuriperintöä ja kulttuurien välistä vuoropuhelua teemareittien kautta ympäri Eurooppaa. Monet näistä reiteistä sisältävät yhteisöpohjaisia matkailualoitteita, jotka keskittyvät paikallisten kulttuurien ja perinteiden säilyttämiseen ja edistämiseen.
3. **Euroopan vihreä pääkaupunki -palkinto** (2008–): Tämä Euroopan komission käynnistämä aloite antaa tunnustusta kaupungeille, jotka ovat saavuttaneet merkittäviä saavutuksia ympäristön kestävyden alalla. Voittajakaupungit toteuttavat usein yhteisöpohjaisia matkailuhankkeita, joissa asetetaan etusijalle ympäristönsuojelu, yhteisön sitoutuminen ja kestävä

kaupunkikehitys.

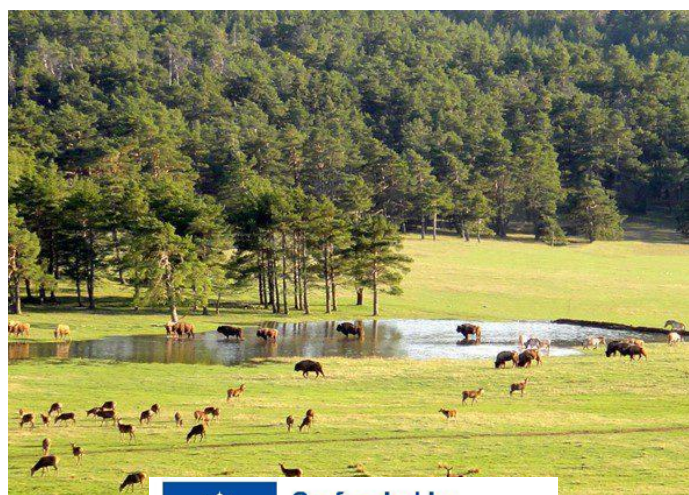
4. **Euroopan strategisten investointien rahasto (ESIR)** (vuodesta 2015): ESIR-rahasto on osa Euroopan investointiohjelmasta, joka tunnetaan myös Junckerin suunnitelmana, ja siitä rahoitetaan kestäviä infrastruktuurihankkeita, myös matkailun kehittämiseen liittyviä hankkeita. Yhteisöperustaiset matkailualoitteet voivat saada ESIR-rahoitusta, jolla tuetaan infrastruktuurin parantamista ja kestäviä matkailukäytäntöjä.

Nämä politiikat ja aloitteet osoittavat, että Euroopan unioni on sitoutunut edistämään kestäviä matkailukäytäntöjä, yhteisöjen osallistumista ja sosioekonomista kehitystä matkailualalla.

5.3 Yhteiset käytännöt yhdistyksissä ja mikroyrityksissä: maatalous- ja viiniala

Agora-hanketta varten olemme päättäneet analysoida konkreettisia yhteisiä kestäviä toimintoja, joita erityisesti maatalousalalla toimiva paikallinen tuottaja ja toinen gastronomia-alalla toimiva tuottaja toteuttavat käytännössä.

"Réserve des Monts d'Azur" - yhteisön kokemus

Co-funded by
the European Union

Monts d'Azurin biologinen suojelualue on eläinsuojelualue lähellä Nizzaa, Cannesia (50 km) ja Grassea (30 km), jossa Euroopan eläimistön esi-isät ja hämmästyttävät lajit elävät rinnakkain luonnossa: eurooppalainen biisoni, saksanhirvi, villisika, Przewalskin hevonen, metsäkauris, säämiskä, kultainen kotka, griffonikorppikotka, sudet ja munkit ja monet muut.

Kaiken kaikkiaan useita satoja lajeja kaikista luokista, joista monet ovat edelleen hyvin huomaamattomia, koska suojelualueen 700 hehtaaria tarjoavat lukuisia elinympäristöjä, joissa piiloutua kävijöiden katseilta.

- Organisaation pääpaino matkailutoiminnassa

Edustajan haastattelussa on keskusteltu monista aiheista. Ensinnäkin edustaja puhui siitä, miten matkailutoiminnassa keskitytään luonnonvaraisten eläinten ja kasvien myönteisiin vaikutuksiin.

"Taloudellisen toiminnan on oltava kestävää. Toisin sanoen, jotta ne kestäisivät pitkään, meidän on pystyttävä hallitsemaan kaikkia niiden vaikutuksia, kaikkia kävijöiden vaikutuksia ympäristöön."

Edustajan mukaan on tärkeää saada vierailijat **ymmärtämään alueiden asioita, jotta luodaan vahva yhteys** heidän ja löytämänsä ympäristön välille.

"Erämaa-alueilla asiat eivät välttämättä ole samoja kuin perinteisillä matkailualueilla. **Erämaa-alueilla on varmistettava, että matkailua on olemassa** ja että sitä harjoittavat vastuullisesti ihmiset, jotka ymmärtävät toiminnallaan vaikuttavan ympäristöön. Reviirin

ominaispiirteet vaativat meitä tekemään asioita toisin."

- Organisaation toteuttamat yhteiset toimet

"Esimerkiksi meidän suojelualueellamme **vierailut tehdään melko nopeasti ja useimmiten kävellen, ei autolla**, moottoripyörällä tai polkupyörällä, koska siten pyrimme kunnioittamaan ympäristöä ja viettämään siinä mahdollisimman vähän aikaa."

Toinen peruskysymys on **matkailijoiden määrän rajoittaminen**: uudistavan matkailun tehokkaan harjoittamisen kannalta luonnonvaraisilla alueilla on ratkaisevan tärkeää, että vierailijat eivät ylikuormita aluetta ja, mikä tärkeintä, ettei ympäristöä pilata.

- Uudistavien matkailukokemusten ja yhteisöllisen matkailun kehittämisessä ja toteuttamisessa kohdatut tärkeimmät haasteet

Suurin haaste tällä alueella on ollut saada kävijät ymmärtämään, miten ekosysteemit toimivat, ja pystyä tietoiseen vuorovaikutukseen luonnonvaraisten eläinten kanssa. Tältä osin kävijöitä on opastettava asiantuntijoiden toimesta, jotka voivat selittää heille ympäristön ominaispiirteet ja siihen liittyvät kysymykset

"Vierailijoiden, nauttiakseen, täytyy ymmärtää."

"Mielestäni on tärkeää, että **voimme tarjota vierailijoille pienen esitteen, jonka he voivat säilyttää**. Sen ei pitäisi olla vain paperinpala, jonka ihmiset heittävät pois, vaan esite, jossa on kauniita kuvia havainnollistamaan joitain keskeisiä kohtia ja muistuttamaan kävijöitä heidän kokemuksestaan joka kerta, kun he näkevät sen.

"Toinen asia, jonka teimme, oli antaa tärkeä rooli hyvillä **selityksillä**. Olemme perustaneet ulkoilmamuseon, jossa on selkeät ja kattavat esitykset, jotta matkailijat voivat vierailla alueella omatoimisesti ja tutustua museoon haluamallaan tavalla. Kaikki tämä siksi, että he ymmärtäisivät, että olemme osa kokonaisuutta. Esim. Mitä tapahtuu? Mitkä ovat ihmisen ja ympäristön väliset vuorovaikutukset? Ihmisen ja villieläinten välillä? Villieläinten ja ympäristön välissä?"

CBT osoittautuu hyväksi vaihtoehdoksi, koska yhteistyö tuo enemmän ihmisiä tutustumaan tiettyyn ympäristöön. Tästä syystä "onnistuneita esimerkkejä **uudistavista matkailukokemuksista olisi tiedotettava** laajamittaisesti vastaavien aloitteiden kannustamiseksi".

- Kansallisten ja EU:n toimintalinjojen rooli kestävä matkailun edistämisessä

"Olemme todella huolissamme **nykyisistä säännöksistä ja käytännöistä** Euroopassa. Mielestäni ne ovat pikemminkin rajoittavia kuin tukevia ja rohkaisevia paikallisten asukkaiden pyrkimyksille suojella luonnonvaraisia alueita ja villieläimiä.

.

Eumelia Organic Agrotourism Farm & Guesthouse

Eumelia Organic Agrotourism on, kuten nimestä voi päätellä, maatila ja majatalo, joka sijaitsee Laconiassa (Peloponnesos, Kreikka), joka tuottaa luomuoliiviöljyä, hunajaa, viiniä ja muita tuotteita. Maatila tarjoaa vieraille mahdollisuuden osallistua aktiviteetteihin, kuten sadonkorjuuseen, puristamiseen ja ruoanlaittoon paikallisista raaka-aineista. Uudistavien käytäntöjen, kuten kompostoinnin ja viljelykierron, säännöllinen käyttö ovat tämän rakenteen yleisiä käytäntöjä, ja niillä pyritään vähentämään jätettä ja energiankulutusta. Vieraat voivat oppia näiden käytäntöjen avulla, miten he voivat edistää paikallisen ekosysteemin terveyttä.

- Organisaation pääpaino matkailutoiminnassa

Järjestön tavoitteena on **edistää kestäviä ja uudistavia maatalouskäytäntöjä** kouluttamalla kävijöitä luomuviljelyn ja permakulttuurin tärkeydestä.

- Organisaation toteuttamat yhteiset toimet

Eumelia Organic Agrotourism pyrkii edistämään kestäviä ja uudistavia maatalouskäytäntöjä ja kouluttamaan kävijöitä luomuviljelyn ja

AGORA

permakulttuurin tärkeydestä. Tämä aloite perustuu uskomukseen, että maatalous voi olla sekä tuottavaa että ympäristöystävällistä ja edistää harmonista suhdetta ihmisten ja luonnon välillä. Eumeliassa vieraille tarjotaan ainutlaatuinen ja autenttinen matkaelämys, jonka avulla he voivat olla syvästi yhteydessä luontoon ja paikalliseen yhteisöön. Vierailijoilla on mahdollisuus uppoutua kreikkalaiseen kulttuuriin ja perinteisiin ja oppia omakohtaisesti tavoista ja käytännöistä, jotka ovat muokanneet aluetta vuosisatojen ajan.

Keskeinen osa tilan filosofiaa on tukea paikallista taloutta käyttämällä paikallisia raaka-aineita ja tukemalla paikallisia yrityksiä. Tällä sitoumuksella varmistetaan, että matkailun hyödyt jaetaan yhteisön kanssa, mikä edistää talouden resilienssiä ja kestävyyttä. Esimerkiksi Eumelian keittiössä on tuoreita tuotteita paikallisilta maanviljelijöiltä ja käsityöläisiltä, mikä varmistaa, että jokainen ateria on osoitus alueen rikkaasta maatalousperinnöstä.

Lisäksi kreikkalainen majatalo on omistautunut edistämään vastuullisia matkailukäytäntöjä ja minimoimaan matkailun ympäristövaikutukset alueella. Tähän sisältyy aloitteita, kuten jätteen vähentäminen, vesiensuojelu ja energiatehokkaat toiminnot. Kouluttamalla vieraita näistä käytännöistä heitä kannustetaan omaksumaan samanlaisia tapoja omassa elämässään, mikä laajentaa heidän majoittumisensa vaikutusta paljon vierailun ulkopuolelle.

Eumelia pyrkii myös luomaan samanhenkisten yksilöiden yhteisön, joka suhtautuu intohimoisesti kestävään elämäntapaan ja ympäristönsuojeluun. Työpajojen, tapahtumien ja jaettujen kokemusten avulla vieraat voivat olla yhteydessä muihin, jotka jakavat heidän arvonsa ja sitoutumisensa vihreämpään tulevaisuuteen. Tämä

yhteisöllisyys on keskeistä tilan tehtävässä, ja se kannustaa kestävien käytäntöjen puolestapuhujien verkostoa, joka voi inspiroida muutosta sekä paikallisesti että maailmanlaajuisesti.

Yhteenvedon voidaan todeta, että Eumelia Organic Agrotourism ei ole vain kohde, vaan liike kohti kestävämpää ja uudistavampaa elämäntapaa.

- Uudistavien matkailukokemusten ja yhteisöllisen matkailun kehittämisessä ja toteuttamisessa kohdatut tärkeimmät haasteet

Kuten aiemmin todettiin, kreikkalainen maatila tekee tiivistä yhteistyötä paikallisten tuottajien ja yritysten kanssa tukien paikallista taloutta ja edistää kestäviä maatalouskäytäntöjä alueella. Tekemällä yhteistyötä paikallisten viljelijöiden ja tuottajien kanssa Eumelia vahvistaa paikallista taloutta ja luo uusia työmahdollisuuksia. Tämä kumppanuus ulottuu pelkkiä liiketoimia pidemmälle, sillä maatila järjestää koulutusohjelmia ja työpajoja, jotka lisäävät tietoisuutta kestävästä elämästä ja uudistavasta maataloudesta. Nämä aloitteet eivät ainoastaan tue paikallista taloutta, vaan edistävät myös kestävien käytäntöjen laajempaa ymmärtämistä ja omaksumista yhteisössä.

Lisäksi Eumeliaan kuuluu aktiivinen yhteistyö vierailijoiden kanssa. Kouluttamalla ja ottamalla heidät mukaan maatalan toimintaan majatalo pyrkii herättämään syvempää arvostusta luonnonympäristöä ja uudistavien käytäntöjen merkitystä kohtaan. Yhteisöpohjaisen matkailun suurimmat haasteet ovat kuitenkin eri sidosryhmien koordinointi ja harkinnan edistäminen välittömien voittojen sijaan. Sidosryhmien vakuuttaminen kestävien käytäntöjen pitkän aikavälin hyödyistä voi olla vaikeaa, mutta Eumelia on edelleen sitoutunut osoittamaan, että kestävyys ja taloudellinen elinkelpoisuus voivat kulkea käsi kädessä. Sinnikkäillä ponnisteluilla ja yhteisön

sitoutumisella maatila pyrkii voittamaan nämä haasteet ja edistämään alueen kestävää tulevaisuutta.

Kansallisten ja eurooppalaisten poliittisten linjausten rooli kestävän matkailun tukemisessa

Haastateltava ei aktiivisesti puhunut EU:n linjauksista kestävän matkailun saralla, mutta korosti tekstissään, että taloudellisia haasteita ovat raaka-aineiden ja energian hintojen nousu, mikä vaikuttaa tuotteiden hinnoitteluun ja voi aiheuttaa taloudellisia ongelmia mukana oleville organisaatioille.

SANASTO

Yhteisöpohjainen matkailu (CBT):

Paikallisyhteisöjen omistama, hallinnoima tai ylläpitämä matkailu, erityisesti maaseudulla. Sen tavoitteena on tarjota sekä ympäristöllisiä että sosioekonomisia hyötyjä yhteisölle ottamalla se suoraan mukaan matkailutoiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja hallintaan.

Kestävä matkailu:

Matkailussa otetaan täysimääräisesti huomioon sen nykyiset ja tulevat taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristövaikutukset ja vastataan vierailijoiden, teollisuuden, ympäristön ja isäntäyhteisöjen tarpeisiin. Sen tavoitteena on minimoida kielteiset vaikutukset ja maksimoida myönteinen vaikutus paikalliseen talouteen, kulttuuriin ja ekosysteemiin.

Kantavuus:

Suurin määrä yksilöitä tai toimintoja, joita ympäristö voi kestävästi

tukea heikentämättä luonnollista, sosiaalista, kulttuurista ja taloudellista ympäristöä. Matkailussa sillä tarkoitetaan kynnystä, jonka ylittyessä kävijämäärät ja toiminta alkavat aiheuttaa peruuttamatonta vahinkoa kohteelle.

Tarjonta:

Matkailun yhteydessä tarjonta tarkoittaa matkailijoiden tarpeita vastaavien matkailutuotteiden ja -palveluiden, kuten majoitustilojen, nähtävyyksien, kuljetusten ja mukavuuksien, kokonaissaatavuutta. Siihen sisältyvät sekä luonnonvarat että ihmisen luomat resurssit.

Yritysten sosiaalinen vastuu (CSR):

Liiketoimintamalli, jossa yritykset sisällyttävät sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät näkökohdat liiketoimintaansa ja vuorovaikutukseensa sidosryhmien kanssa. Matkailualalla yritysten yhteiskuntavastuu tarkoittaa sitä, että yritykset omaksuvat yhteiskuntaa ja ympäristöä hyödyttäviä eettisiä käytäntöjä, kuten tukevat paikallisyhteisöjä, pienentävät hiilijalanjälkeä ja edistävät kestäviä käytäntöjä.

Paikallinen talouskehitys (LED):

Prosessi, jossa paikallishallinnot, yritykset ja muut sidosryhmät työskentelevät yhdessä luodakseen paremmat edellytykset talouskasvulle ja työpaikkojen luomiselle. Matkailussa LED keskittyy strategioihin, jotka vauhdittavat paikallista taloutta lisäämällä matkailun etuja asukkaille, mukaan lukien työpaikkojen luominen, infrastruktuurin kehittäminen, sekä paikallisen kulttuurin ja tuotteiden edistäminen.

Taloudellinen vuoto:

Taloustieteessä vuodolla tarkoitetaan pääomaa tai tuloja, jotka poikkeavat jonkinlaisesta iteratiivisesta järjestelmästä. Vuotoa käytetään yleensä tietyssä kuvauksessa tulovirrasta järjestelmässä, jota kutsutaan tulojen ja menojen kiertovirraksi keynesiläisessä taloustieteen mallissa. Tässä kuvauksessa vuotoja ovat tulojen muut kuin kulutukseen liittyvät käyttötarkoitukset, mukaan lukien säästäminen, verot ja tuonti.

MIELENRUOKAA

Jotta voit syventyä keskusteltuihin aiheisiin ja käsitellä aiheen lisäpohdintoja, kutsumme sinut:

- **Pohtimaan aiempia kokemuksiasi turistina: missä tilanteissa tunsit olevasi olennainen osa kokemustasi, integroitunut paikkaan ja yhteisöön, jossa olit?** Mitkä tekijät mielestäsi vaikuttivat siihen, että sinusta tuntui tältä?
- **Kun ajattelet aiempia kokemuksiasi turistina, mitä hyötyä luulet saaneesi niistä? Voitko huomata, mitä opit näistä kokemuksista?**
- **Pohdi menneisyydessä tekemiäsi vastuullisia matkoja: mitä tekoja olet tietoisesti tehnyt vastuullisuuden eteen ja mistä olet ylpeä?**
- **Onko ympäristössänne innovatiivisia oppimiskeskuksia,**

AGORA

joissa on samoja piirteitä kuin tässä moduulissa käsitellyissä keskuksissa? Voisitteko tunnistaa tarkasti nämä tekijät? Tutkikaa tältä osin, voisivatko ympärillänne olevat organisaatiot päästä lähelle näiden keskustusten tavoitteita.

- **Syvennetään tässä moduulissa aloitettua tutkimusta tunnistamalla uusia parhaita käytäntöjä, jotka edistävät paikallisia kohteita ja tuottajia Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella.**
- **Tutkitaan ja pohditaan mahdollisia markkinointi- ja edistämistekniikoita, joita voitaisiin soveltaa tällä alalla, jotta voidaan toisaalta lisätä matkailijoiden tietoisuutta ja toisaalta korostaa uudistavien matkailua edistävien rakenteiden erityisiä organisoituja toimia.**

HARJOITUKSET

Suunnittele mahdollinen työpaja, jonka tarkoituksena on tunnistaa ja keskustella alueesi konkreettisista resursseista ja toiminnoista (jotka liittyvät CBT: hen), jotka saattavat kiinnostaa matkailijoita.

Vaihe 1: Aloita aivoriihi, jotta jokainen mahdollinen osallistuja saa mahdollisuuden osallistua asian edistämiseen

Vaihe 2: Määrittele yhteisön eri osien rooli

Co-funded by
the European Union

Vaihe 3: Tunnista puutteet tietojen ja taitojen osalta ja määrittele näin ollen konkreettiset tarpeet, joita koulutuksellasi on.

Vaihe 4: Laadi luonnos mahdollisesta koulutuksesta ottaen huomioon myös monitieteiset näkökohdat, kuten viestintä, markkinointi ja digitaaliset taidot

VIITELUETTELO

- Mtapuri, O., Camilleri, M. A., & Dłużewska, A. (2021). Advancing community-based tourism approaches for the sustainable development of destinations. *Sustainable Development*. <https://doi.org/10.1002/sd.2257>
- Binns, T. and Nel, E. (2002) Tourism as a Local Development Strategy in South Africa. *Geographical Journal*, 168, 235-247. <https://doi.org/10.1111/1475-4959.00051>
- Hamzah, A., & Khalifah, Z. (2009). *Handbook on community-based tourism: How to develop and sustain CBT*. APEC. Retrieved from https://www.apec.org/docs/default-source/Publications/2009/12/Handbook-on-Community-Based-Tourism-How-to-Develop-and-Sustain-CBT-December-2009/09_twg_developCBT.pdf
- Ferrero, M., & Pinto, I. (2023). A regenerative tourism approach for the development of marginalised areas: Insights from two best

AGORA

practices in Southern Italy. *Turistica - Italian Journal of Tourism*, 32(1). Retrieved from <https://www.turistica.it>

- Kelly, I., & Neale, M. (2021). Regenerative tourism: Transforming mindsets, systems, and practices. *Emerald Insight*. Retrieved from <https://www.emerald.com>
- Simmons, D. G. (2023). What is regenerative tourism? *EarthCheck*. Retrieved from <https://earthcheck.org>
- Suárez-Rojas, M., Bellato, E., & Cheer, J. (2023). Regenerative tourism and wellbeing. *Frontiers in Research Topic*. Retrieved from <https://www.frontiersin.org>
- Dredge, D., & Jenkins, J. (2022). Regenerative tourism: The challenge of transformational leadership. *Emerald Insight*. Retrieved from <https://www.emerald.com>
- “Réserve des Monts d’Azur” - Community experience <https://www.reserve-biologique.com>
- Eumelia Organic Agrotourism Farm & Guesthouse. (n.d.). Local producer. Retrieved from <https://www.eumelia.com>